

Öznur Çaydere

Kırıkkale University, ocaydere@hotmail.com, Kırıkkale -Turkey

DOI	http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2017.12.4.D0206
ORCID ID	0000-0003-1987-4128

KEMAN EĞİTİMİNDE DEĞERLER

ÖZ

Araştırma nitel araştırma veri toplama tekniklerinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırmada model olarak durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmada verilere "görüşme formu yaklaşımı" türünde hazırlanan "görüşme" yoluyla ulaşılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmada, keman eğitimi yoluyla bireylere kişisel ve toplumsal yönüyle çok önemli değerler kazandırılabilen ve keman eğitiminin değerlerin kazanılmasında hem araç hem de amaç olarak değerlendirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca değerlerin kazandırılmasında eğitim alan grup için yaş faktörünün unutulmaması gerektiği ve eğitimcilerin bilinçli, konuya hakim olarak eğitimlerini sürdürmeleri gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Keman eğitiminde ve dolayısıyla birlikte müzik üretebilmede gerekli olan tüm unsurlar değerleri kazandırır. Kazandırılması gerekli var olan değerler ise keman eğitiminin gerçekleşmesinde etkin role sahiptir kısaca doğrudan ilintilidir. Araştırmada, özengen keman eğitiminde ve mesleki keman eğitiminde kazandırılması gereken değerlerin aynı olduğu ancak özengen keman eğitiminin amaçları ve süresi bakımından farklılık gösterebileceği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Keman Eğitimi, Keman Eğitimi ve Değerler, Müzik, Eğitim

VALUES IN VIOLIN EDUCATION

ABSTRACT

The study is a descriptive one where techniques of qualitative research and data collection are used. Case study pattern was used as model in this study. In the study, data was obtained via "interviews" prepared in type of "interview form approach". All the violin teaching experts think that individuals may be given very important individual and social values via violin training as well as that violin training may be considered both a tool and goal in gaining such values. Additionally, they also believe that in giving such values, age factor should not be disregarded for any training group and that teachers must continue their teachings consciously and masterly. All the components required for violin study and therefore, producing music together bring along such values. Existing values needed to be gained play an active role in performing violin study, in other words, are related directly. All the violin teachers think that the values needed to be gained in both hobby and professional violin studies are the same; however, hobby violin study may differ in terms of its goals and duration. It is concluded that the difference is related only to the instrument training duration.

Keywords: Values, Violin Education, Violin Education and Values, Music, Education

How to Cite:

Çaydere, Ö., (2017). Keman Eğitiminde Değerler, *Fine Arts (NWSAFA)*, 12(4):272-279, DOI: 10.12739/NWSA.2017.12.4.D0206.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Keman eğitimi, bireylere önceden belirlenmiş amaçlar ve materyaller kapsamında bireysel yetenekler temel alınarak beceri, bilgi, tutum ve yanı sıra bireysel ve toplumsal değerler kazandırılan süreçtir. Keman eğitimi mesleki ve özengen keman eğitimi olarak iki türde ele alınabilir. Her iki türde de keman eğitiminin sürdürülmesinde temel anlayışta bir farklılık yoktur. Ancak eğitim türü ve bireysel özelliklerdeki değişkenlik eğitimin sürecini ve eğitimin durumunu etkilemektedir. "Keman örgün ve yaygın eğitim kapsamında, çalgı eğitiminin yapıldığı çoğu ortamlarda sıkça öğretilen bir çalgıdır. İnsan sesine en yakın sese sahip olması, ses renginin etkileyici, geniş ses alanı, güçlü yorum olanakları sağlayan çeşitliliği, zengin ve kullanışlı bir dağara sahip olması, dünyanın pek çok ülkesinde kullanılan yaygın, sevilen ve ayrıcalıklı bir çalgı durumuna gelmesinde etkili olmuştur. Hem solo çalgı özelliği taşıması hem de müzik topluluklarında kullanımı kemanın diğer ayrıcalıklarındandır" (Uslu, 2012:2).

"Keman, en temel anlamda icra yöntemine uygun olarak sağ ve sol elin aynı anda eşgüdümle hareket ettirilmesi ile çalınan bir çalgıdır" (Angı ve Hamzaoğlu, 2013:51). "İyi bir eğitim, ancak mükemmel bir program ve iyi bir planlama sonucu oluşabilir. Bilimsel tarzda hazırlanmış bir program, eğitimde başarının en önemli unsurlarından biridir. Bu bağlamda, iyi hazırlanmış bir keman öğretim programı da keman eğitiminde amaca ulaşmak için başarının temel anahtarıdır. İyi bir keman öğretim programı, keman eğitimi ile erişilecek hedeflerden her birine ilişkin hedef davranışları kazandırmak için gerekli öğretim durumlarını, hedefe erişilip erişilmediğine, davranışın kazanılıp kazanılmadığına dair sınama ölçme durumlarını, programın sağlamlığına ve öğretmen-öğrenci ve program hakkında karar vermek için değerlendirme işlemlerini kapsamalıdır" (Öztoşun ve Barış, 2004:2).

Keman öğretimi, teorik ve pratik yönleri bulunan, ancak uygulamaya dayalı fiziksel ve psikolojik bir süreçtir. Keman öğretiminin temel ilke ve kuralları bilimsel bir niteliğe sahiptir. Keman öğrenimi sürecinde öğrenmeye ilişkin bilimsel verilerden yararlanılmaya dikkat edilmesi, keman öğretiminde de yol göstericidir (Tarkum, 2006:172). Keman öğretim sürecinde keman eğitimcisinin çalgısını çok iyi çalmasının dışında öğrencilerine de öğretmesini bilmesi, büyük önem taşır. Keman eğitimcisi, keman eğitiminde karşılaştığı problemleri bir sistematik içinde kavrayabilmeli ve derinliğine görüp çözebilmelidir. Eğitimcinin alanında başarılı olması, aynı zamanda başka alanların da program içindeki yeri ve değeri konusunda anlayış geliştirmesi ile mümkündür. Ayrıca, keman eğitimcisinin izlemekte olduğu keman öğretimi programındaki konuları planlayıp zamanda öğretmesi, genel ve buna bağlı olarak özel amaçlara göre hazırlanan öğretim programında yıl, dönem, hafta ve ders saatlerini göz önünde bulundurması öğretimin etkinliğini de arttıracaktır.

Eğitimci, keman eğitimi sürecinde keman öğrencilerinin yeteneklerine, öğrenme ihtiyaçlarına, ilgi ve deneyimlerine ilişkin farklılıkları kabul ederek öğretim sürecini planlamalıdır (Akıncı, 1998:4). Ayrıca öğrencilerin ihtiyaçlarının dışında çalgıya isteklilik de oldukça önemlidir. Öğrencilerin müzikal yetenek, algılama ve fiziksel farklılıklarından dolayı bireysel olarak yapılması zorunlu olan çalgı eğitiminde dolayısıyla keman eğitiminde, öğrencide çalgı çalmaya yönelik ilgi ve sevgi uyandırılması ve bunun sürekliliğinin sağlanması, motivasyonun her aşamada yüksek tutulması, belki de öğretmenin başarması gereken en önemli faktördür (Çilden, 2016:2209). Eğitimin sonucunda beklenen davranış değişikliği yani kemana beklenen süre ve amaçlar doğrultusunda çaldırabilmek mümkündür. Bu konuda esas olan kemana çaldırabilmenin dışında kazandırılması gereken değerlerdir. "Sosyal

denetim mekanizmalarından en önemlisi olan değerler, toplumsal bütünlüğün ayrılmaz unsurlarındandır. Bireyin hayatında hemen her şey bu değerlere göre algılanır ve yaşamın anlamı bu şekilde öğrenilir" (Güven, 1999:164). Bireylerin becerisi, yetenekleri, zekası eğitildiği gibi, insani özellikler bazında duyguları da eğitilmelidir. "Değer; toplumlar, inançlar, ideolojiler veya insanlar arasında kabul edilmiş, benimsenmiş ve yaşatılmakta olan her türlü ideolojik veya ilahi kaynaklı duygu, düşünüş, davranış, kural ya da kıymetlerdir" (Dönmez ve Yazıcı, 2008:187, Akt: Özmen, Er ve Gürgil, 2012:297). "Değerin özellikleri; toplum ya da bireyler tarafından benimsenen birleştirici olgular, toplumun sosyal ihtiyaçlarını karşıladığına ve bireylerin iyiliği için olduğuna inanılan ölçütler, sadece bilinç değil duygu ve heyecanları da ilgilendiren yargılardır, bireyin bilincinde yer alan ve davranışı yönlendiren güdüler, genel ve soyut bir nitelik taşıyan normları da içerir" (MEB, 2005:89).

"Değerlerin anlaşılabilmesi, temel özelliklerinin bilinmesine bağlıdır. Değer yargılarının/değer hükümlerinin etkisi altında olması, davranışların kaynağı olması ve göreceli (izafi) olması, duygusal içeriğe sahip olması, hiyerarşik bir yapıda olması değerlerin belli başlı özellikleri olarak sayılabilir" (Doğan:2000, Akt:Özkul, 2007:411). Böylece bireyler bir bütün olarak eğitilebileceklerdir. Keman eğitimcilerinin bu değerlere sahip olması ve bu değerleri kazandırması bireysel ve toplumsal olarak gelişmemizde oldukça önemli bir yere sahiptir. Bu sebeple keman eğitimcilerinin görüşleri yoluyla keman eğitiminde değerlerin kullanımına ilişkin durum tespiti bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Kemanı beklenen süre ve amaçlar doğrultusunda çaldırabilmede, kemanı çaldırabilmenin dışında kazandırılması gereken değerlere-olgulara ilişkin farkındalığı artırmak araştırmanın önemini teşkil etmektedir.

Çalışmanın problem cümlesi, Keman eğitimi ve değerler nasıl ilişkilidir? şeklindedir.

Alt problem cümleleri ise şunlardır:

- Değer kavramı nasıl açıklanabilir?
- Keman eğitimi yoluyla kazandırılacak değerler hangileridir?
- Bireylerin değer kazanmasında keman eğitiminin amaç ve araç olarak rolü nasıldır?"
- Mesleki veya özengen keman eğitimi yoluyla bireylerin kavraması beklenen değerler aynı mıdır?"
- Keman eğitiminde kullanılan müzik öğretimi yaklaşımları değerlerin kazandırılmasında nasıl rol oynar?
- Keman eğitimi bağlamında değerler ve müziksel etkinliklerin ilişkisi nasıldır?

3. YÖNTEM (METHOD)

Araştırma, nitel araştırma veri toplama tekniklerinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırmada model olarak durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışması ise, "güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi (içeriği) içinde çalışan, olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, görgül bir araştırma yöntemidir" (Yıldırım ve Şimşek, 2013:313).

3.1. Katılımcılar (Participants)

Araştırmada katılımcılara ilişkin grup oluşturulurken amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme

kullanılmıştır. "Bu örnekleme türü araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır" (Yıldırım ve Şimşek, 2013:141). Örnekleme büyüklüğü belirlenirken "az araştırılmış veya hiç araştırılmamış olgu olay ve durumlar için uygun olan" (Yıldırım ve Şimşek, 2013:143) kuramsal örnekleme ilkesinden yola çıkılmıştır. Araştırmada çalışma gurubu beş profesör, üç doçent olmak üzere sekiz keman eğitimcilerinden oluşmaktadır. Uzmanlarla yapılan görüşmeler yoluyla sonuçlara ulaşılmıştır. Keman eğitimcilerine ilişkin kişisel bilgiler aşağıda Tablo 1'de açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 1. Katılımcılara ilişkin bilgiler
(Table 1. Participant information)

Yaş	Cinsiyet	Keman Eğitimciliği Süresi	Özengen Keman Eğitimciliği Deneyimi	Unvan
42	Erkek	17 Yıl	Hayır	Prof.Dr.
52	Erkek	20 Yıl	Evet	Prof.Dr.
57	Kadın	37 Yıl	Hayır	Prof.Dr.
48	Kadın	20 Yıl	Hayır	Prof.Dr.
45	Kadın	23 Yıl	Evet	Prof.Dr.
38	Kadın	16 Yıl	Evet	Doç.Dr.
41	Erkek	17 Yıl	Evet	Doç.Dr.
42	Erkek	20 Yıl	Evet	Doç.Dr.

3.2. Verilerin Toplanması (Collection of Datas and Data Analysis)

Araştırmada verilere "görüşme formu yaklaşımı" türünde hazırlanan "görüşme" yoluyla ulaşılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme soruları konu kapsamında üç alan uzmanı ile değerlendirilmiş ve araştırma kapsamında kullanılmasına karar verilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Görüşmelerden çıkarılan temalara ilişkin başlıklar oluşturularak çözümlenmiştir.

4. BULGULAR (FINDINGS)

Araştırmancının bu bölümünde altı alt problemin çözümüne ilişkin bulgular ve ilgili tartışmalar mevcuttur ve bulgular alt problemlerin sırasına göre aşağıda açıklanmaya çalışılmıştır.

- **Birinci Alt Problem:** Değer kavramı nasıl açıklanabilir?
Birinci Alt Problemin Çözümü: Görüşme yolu ile elde edilen bulgularlar yoluyla oluşturulan değer kavramına ilişkin durum aşağıda mevcuttur.
Değerler;
  - o İçinde bulunduğumuz toplumda benimsenmiş, kabul görmüş ve yaşatılmakta olan her türlü davranış, inanç, düşünce ve uygulama, dolayısıyla yaşantılar sonucunda kazanılan insani tutumlardır.
  - o Öğretilebilir ve öğrenilebilen, bireylerin geleceğe olumlu ve güvenle bakması için gerekli olgulardır.
  - o Yaşamın özünü anlayan, gelenek göreneklerine sahip çıkan, dünyaya yararlı, yaşama saygılı, iyi bir vatandaş olan, insanlara zarar veremeyen, mutlu-başarılı-tatmin edici bir yaşam sürdürebilmenin ön şart olduğunu bilen, paylaşımcı, sevmeyi bilen, eşitlikçi düşünce gücüne sahip, saygılı, ahlaklı, adaletli barışçıl, disiplinli birey ve toplumların varlığının temel şartıdır, Şeklinde tanımlanabilir.
- **İkinci Alt Problem:** Keman eğitimi yoluyla kazandırılacak değerler hangileridir?
- **İkinci Alt Problemin Çözümü:** Görüşme yolu ile elde edilen keman eğitimi yoluyla kazandırılacak değerlere ilişkin bulgular aşağıda mevcuttur. Görüşmeler doğrultusunda ortaya çıkan değerler;

sevgi, saygı, sabırlı olma, çalışkan olma, sistematik çalışma, huzur, liderlik, mutluluk, özgüven, empati, estetik düşünce, eşitlik, fonksiyonel düşünebilme, hoşgörü, iyi insan olmak, taktir, etme, paylaşma, sorumluluk, yaratıcılık, azim, yardımseverlik, çevresine güven, taktir edebilme, disiplin, demokrasidir.

- **Üçüncü Alt Problem:** Bireylerin değer kazanmasında keman eğitiminin amaç ve araç olarak rolü nasıldır?

Üçüncü Alt Problemin Çözümü: Keman eğitimcisi uzmanların tamamı; keman eğitimi yoluyla bireylere kişisel ve toplumsal yönüyle çok önemli değerler kazandırılabilceği görüşündedir. Keman eğitimi değerlerin kazanılmasında hem araç hemde amaç olarak önemlidir görüşündedirler. Aşağıda yapılan görüşmelerden ortaya çıkarılan keman eğitiminin amaç ve araç olarak önemi ve katkıları açıklanmaya çalışılmıştır.

Keman eğitimi yoluyla kazandırılan değerler, dünya değerlerine dönüşmesi açısından önemlidir. Bireylere değerlerin kazandırılması sadece keman eğitiminde değil tüm eğitim disiplinlerinde önemlidir. Keman eğitimi değerler açısından toplumların birlikteliğine katkı sağlayabilir. Keman eğitimi değerler bağlamında her türlü farklılığa rağmen toplumda ortak bir yaşam bilincinin oluşmasında olumlu rol oynayabilir. Müzik ve özelde keman eğitimi birer eğitim aracı olarak düşünüldüğünde; insanların, hayatlarını disipline etmesine, grup içinde iş yapma becerisinin gelişmesine, kendine güven duygusunun gelişmesine katkıda bulunabilir. Aynı zamanda değerler açısından keman eğitimi, grup içinde keman çalan birey için; diğer insanlara güvenmeyi, saygılı olmayı, ölçülü olmayı, sorumlu olmayı, planlı olmayı öğrenmesine katkı sağlayabilir.

- o Keman eğitimi yoluyla bireylerin müzik yeteneğini keşfetmesi ve geliştirmesi, gelecek yaşantısında bu yeteneğini yararlı bir biçimde kullanabilmeyi hedeflemesi açısından,
- o Çalgı çalabilmenin verdiği ayrıcalıkla bulunduğu topluluklarda kendini önemli hissedebilmesi açısından,
- o Kişiliğindeki olumsuz özellikler varsa bunlardan arınıp çalışmaya yönelmesi açısından,
- o Diğer disiplinlerle bağlantı kurulmasına fırsat vererek topluma katkı sağlaması açısından,
- o Bireylerin dolayısıyla toplumların birlikte uyum içinde yaşayabilmesi açısından,
- o Yaşama anlam katması açısından,
- o Müzik ve özelde keman birer eğitim aracı olarak insanların hayatını disipline etme ve grup içinde iş yapma becerisi kazandırma açısından önem taşıdığı bulgularına ulaşılmıştır.

Keman öğretmenin eğitime dönük başarısında, öğrenci ile olan diyalogu, müziksel iletişimi ve paylaşımı oldukça önemlidir. Öğrenciye kendisini ve dersini sevdiren öğretmen, büyük ölçüde başarıyı yakalama fırsatı bulacaktır. Öğrencinin derse yönelik güdülenmesinin ve motivasyonunun sağlanması öğretmen başarısıyla orantılıdır. Nitelikli bir keman öğretmeni, mutlaka öğreteceği konuyu iyi bilmeli ve bunu öğretim ortamında dersine yansıtabilmelidir. Öğretmen, canlı ve enerji dolu, ayrıca öğretme isteğine sahip olmalıdır. Öğretmen, öğrencisine yakın davranmalı, onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmalıdır. Öğrencisine özgüven kazandıran, ders içi ve ders dışı yardımlarla öğrenciyi destekleyen, onu en üst düzeyde yetiştirmeyi amaç edinen keman öğretmeni, nitelikli keman eğitimi adına önemli bir sorumluluğu yerine getirmiş olacaktır (Uslu, 2012:6).

- **Dördüncü Alt Problem:** Mesleki veya özengen keman eğitimi yoluyla bireylerin kavraması beklenen değerler aynı mıdır?
Dördüncü Alt Problemin Çözümü: Keman eğitimcilerinin tamamı, özengen keman eğitiminde ve mesleki keman eğitiminde kazandırılması gereken değerlerin aynı olduğu ancak özengen keman eğitiminin amaçları ve süresi bakımından farklılık gösterebileceği görüşündedirler. Bu açıdan farklılığın çalgı eğitimi verilen süre ile ilişkili olduğu söylenilebilir.
- **Beşinci Alt Problem:** Keman eğitiminde kullanılan müzik öğretimi yaklaşımları değerlerin kazandırılmasında nasıl rol oynar?
Beşinci Alt Problemin Çözümü: Tüm keman eğitimcileri keman eğitiminde kullanılabilir müzik öğretimi yaklaşımları için değerlerin kazandırılmasında etkin rol oynar görüşündedir. Ancak görüşmeciler bu konuda araştırmalar yapılmasını önermektedir. Eğitimcilerden dördü özellikle Suzuki öğretim yönteminin değerleri kazandırmada etkin rol oynadığı görüşündedir. Bu bağlamda, Suzuki yaklaşımı neredeyse tüm dünyada tanınan ve özünde Shinichi Suzuki'nin kişisel deneyimleri yoluyla ortaya çıkardığı, uyguladığı çok anlamlı bir felsefe ve değerler bütünüdür. Suzuki'nin en önemli değeri insanları sevmektir. Suzuki "Sevgi severek elde edilirler. "Suzuki Yaklaşımında" felsefesinin iyi anlaşılması Suzuki Öğretim Yöntemi'nin iyi uygulanmasına yardımcı olacaktır. Suzuki Yaklaşımı yoluyla Batı'nın değerlerini ve faaliyetlerini öğrenmek ancak, kültürel ve manevi değerlere her zaman sahip çıkmak gerekliliktir. Ülkemizin özellikleri kapsamında, bu yaklaşımı daha anlamlı hale getirmek mümkündür. Bilgiye ulaşırken ve bilgiyi kullanırken seçtiğimiz yollar barındırdığı değerler çerçevesinde önemlidir. Bu açıdan Suzuki'nin etkilendiği özellikle üç ünlü ismi unutmamak gerekir ki onlar, Albert Einstein, Lev Tolstoy, Wolfgang Amadeus Mozart'dır (Öztosun Çaydere ve Esmergül, 2016: 251).
- **Altıncı Alt Problem:** Keman eğitimi bağlamında değerler ve müziksel etkinliklerin ilişkisi nasıldır?
Altıncı Alt Problemin Çözümü: Keman eğitimcilerin verdiği örnekler yoluyla müziksel etkinliklerin değerlerle ilişkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır.
  - o Keman eğitimi alan öğrencilerin oda müziği/orquestra çalışmaları veya birlikte müzik yapma çalışmaları sırasında (keman eğitimine bağlı olarak);
    - o Aynı anda 2 sesli veya 3 sesli eserler çalarlarken veya keman dersinde keman çalarken (düo) birbirlerini dinleyebilmesi ile
    - o Ses ve balans olarak birbirlerinin üzerinde olmaması ile
    - o Salarken diğer parti/partileri sonuna kadar dinleyebilmesi veya aynı anda eşit balanstaki çalabilmesi ile
    - o Gerekirse müziği ile (yorumu ile) eleştiri yapabilmesi ile
    - o Homojen sesler elde edebilmesi ile
  - o Grup çalışmalarında, orkestralarda ve farklı çalgı topluluklarında;
    - o Çalışkan ve disiplinli öğrencilerin grup şefliği yapabilmesi ile
    - o Öğrencilerin daha kapsamlı partiler çalarak kendini gösterebilmesi ile
    - o Keman eğitimi almış bireylerin birlikte müzik yaparken ortaya çıkardıkları olumlu enerji ile

- o Öğrencilerin zamanında çalışmalara katılarak üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi ile
- o Farklı çalgı gruplarıyla çalışırken farklılıkları kolay kabullenerek kendinden farklı olanlara karşı duyarlı olmaları ile,
- o Öğrencilerin çalgı çalışırken olumsuz alışkanlıklardan arınmaları ile
- o Öğrencilerin, zorlu bir süreç olan keman eğitimi sürecini başarmak için çok çalışmak gerekliliğini kabullenmesi ile
- o Öğrencilerin grup içinde çalarak acemiliğini atması yoluyla kendilerine güvenlerinin artması ile
- o Grup içinde keman çalarak bireylerin kendilerini mutlu hissetmesi ile
- o Çevreden evrene keman eğitimi anlayışıyla ulusal değerlere ilişkin özelliklerin keman eğitimi yoluyla kazandırılması ile, değerler ve keman eğitimi ilişkilidir bulgularına ulaşılmıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Değerler, içinde bulunduğumuz toplumda benimsenmiş, kabul görmüş ve yaşatılmakta olan her türlü davranış, inanç, düşünce ve uygulama, dolayısıyla yaşantılar sonucunda kazanılan insani tutumlardır. Bu insani tutum ve davranışlar (sevgi-saygı-eşitlik-ahlak-disiplin-barış-iyilik-mutluluk) tatmin edici yaşamın ön şartıdır. Bu sebeple değerler, öğretilir ve öğrenilebilir, bireylerin geleceğe olumlu ve güvenle bakması için gerekli olgulardır. Keman eğitimi yoluyla bireylere kişisel ve toplumsal olarak değerler kazandırılabilir. Keman eğitimi değerlerin kazanılmasında hem araç hemde amaç olarak değerlendirilebilir. Değerlerin kazandırılmasında keman eğitimi alan grup için yaş faktörü oldukça önemlidir. Keman eğitiminde ve birlikte müzik üretirken gerekli olan tüm unsurlar değerleri kazandırır. Kazandırılması gerekli var olan değerler ise keman eğitiminin gerçekleşmesinde etkin role sahiptir ve doğrudan ilintilidir.

Tüm disiplinler değerlerle ilişkilidir ancak müzik ve dolayısıyla keman eğitimi hiçbir şekilde ayrılmaz bir bütündür. Özgen keman eğitiminde ve mesleki keman eğitiminde kazandırılması gereken değerlerin aynı olduğu ancak özgen keman eğitiminin amaçları ve süresi bakımından farklılık gösterebileceği tespit edilmiştir. Keman eğitimi yoluyla kazandırılacak değerlerin; sevgi, saygı, sabırlı olma, çalışkan olma, sistematik çalışma, huzur, liderlik, mutluluk, özgüven, empati, estetik düşünce, eşitlik, fonksiyonel düşünebilme, hoşgörü, iyi insan olmak, taktir, etme, paylaşma, sorumluluk, yaratıcılık, azim, yardımseverlik, çevresine güven, taktir edebilme, disiplin, demokrasi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda, değerlerin keman eğitiminde programlı ve uygulamalı kullanımına ilişkin araştırmalar yapılması araştırmacının sonucunda önerilmektedir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- Akıncı, S., (1998). Keman Eğitimine, "Öğrenmenin Geliştirilmesini Sağlayan Koşullar" Açısından Bakışı. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi Sayı:7 Sayfa:1-10
- Angı, Ç.E. ve Hamzaoğlu Birer, A.R., (2013). Keman Öğretiminde Karşılaşılan Entonasyon Problemleri ve Çözüm Önerileri. Sanat Eğitimi Dergisi, Cilt:1, Sayı:2, Sayfa:48-69

- Çilden, Ş., (2016). Çalgı Eğitiminde Usta-Çırak Yöntemi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16 (İpekyolu Özel Sayısı), 2208-2220.
- Doğan, İ., (2000). Sosyoloji Kavramlar ve Sorunlar, İstanbul: Sistem Yayıncılık, Üçüncü Basım, Aktaran: Özkul, A.S., (2007) Yaşam ve Çalışma Değerlerini Etkileyen Faktörler SDÜ Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Isparta, ss:411-413
- Dönmez, C. ve Yazıcı, K., (2008). T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara. Akt: Özmen, C., Er, H., ve Gürgil, F., (2012), İlköğretim branş öğretmenlerinin değerler eğitimine ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Yıl/Year: Cilt:9 ,Sayı:17, ss:297-311
- Güven, S., (1999). Toplum Bilim. Bursa: Ezgi Kitapevi. ss:163-164.
- MEB, (2005). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6.-7. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu, Devlet Kitapları Müdürlüğü, Ankara.
- Öztosun, Ö. ve Akgül Barış, D., (2004). Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerinin Gerçekleştirme Düzeylerinin Belirlenmesi (A.İ.B.Ü. Örneği), 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi, S.D.Ü., 7-10 Nisan 2004, Isparta
- Öztosun Çaydere, Ö. ve Esmergül, P., (2016). Değerler Açısından Keman Eğitiminde Suzuki Yaklaşımı. Akademik Bakış Dergisi. Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi Sayı:56, 241- 252
- Tarkum, E., (2006). Keman Öğretiminde Rol Oynayan Faktörler. ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:2, Sayı:4, ss:169-173.
- Uslu, M., (2012). Nitelikli Keman Eğitimine Yönelik Yaklaşımlar. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Araştırmaları Dergisi, Cilt:1, Sayı:4
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H., (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.